

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 604/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED], právne zastúpeného RIBÁR & PARTNERS, s. r. o., Halenárska 18A, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Tdo/51/2022 zo 17. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 25. augusta 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Požaduje náhradu trov právneho zastúpenia a priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 20 000 eur.

2. Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2T/78/2016 z 28. júna 2017 bol sťažovateľ uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona (ďalej len „TZ“) na tom skutkovom základe, že *«v presne nezistenom čase, na presne nezistenom mieste, od doposiaľ nestotožnenej osoby si zadovážil drogu, bielu kryštalickú látku v zatavenej plastovej striekačke, ktorú u seba prechovával a ktorú 4. novembra 2015 o 14:25 hod. v obci [REDACTED] za pohostinstvom „[REDACTED]“ po predchádzajúcej výzve polície dobrovoľne vydal, pričom v zmysle znaleckého posudku Kriminelistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP- 2015/16412 zatavená injekčná striekačka obsahovala 3342 mg kryštalického materiálu s obsahom metamfetamínu s prímiesou*

metylsulfonylmetánu s priemernou koncentráciou účinnej látky 51% hmotnostného, čo obsahuje 1728 mg absolútneho metamfetamínu vo forme bázy a uvedené množstvo zodpovedá minimálne 43 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom metamfetamín je podľa zák. č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok, pričom obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T/148/2007 zo 14. januára 2013, právoplatným 22. januára 2013, odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.».

3. Okresný súd uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody vo výmere dvanásť rokov v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený ochranný dohľad na jeden rok.

4. O odvolaní sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5To/87/2017 z 2. novembra 2017 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil v celom rozsahu a sám rozhodol, pričom upravil skutkovú podstatu v tom zmysle, že okrem uvedenia počtu dávok drogy uviedol aj celkovú hodnotu drogy (150,39 eur). Výmera trestu, spôsob výkonu, ako aj uloženie ochranného dohľadu ostali nezmenené.

5. Najvyšší súd uznesením č. k. 3Tdo/13/2020 zo 17. februára 2021 dovolanie sťažovateľa odmietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 37/2022 z 30. júna 2022 tak, že uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože podľa jeho názoru najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vylúčil preskúmavanie správnosti akéhokoľvek modifikovania trestných sadzieb podľa § 38 TZ, čo ústavný súd nepovažoval za ústavne udržateľné. Podľa ústavného súdu „... je úlohou najvyššieho súdu naprávať právne omyly súdov nižších súdov, spočívajúcich v nesprávnej aplikácii hmotnoprávných ustanovení kogentnej povahy, dokonca v tak dôležitej otázke, akou je určenie výšky trestu odňatia slobody pri nespochybnenej existencii poľahčujúcich a priťažujúcich okolností...“.

6. Úlohou najvyššieho súdu po zrušení rozhodnutia bolo opätovne sa zaoberať dovolaním sťažovateľa v časti, v ktorej namietal existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ďalej len „TP“) v dôsledku nesprávneho použitia iného hmotnoprávného ustanovenia súdmi nižšieho stupňa, a to § 38 ods. 1 TZ v nadväznosti na konštatovanie existencie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) TZ.

7. Zo súdneho spisu, ktorý si ústavný súd na účely konania o ústavnej sťažnosti vyžiadal, vyplýva, že sťažovateľ v podanom dovolaní namietal okrem iného aj to, že rozhodnutie krajského súdu bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia. Podľa jeho názoru „z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu v Galante, sp. zn. 2T/78/2016 zo 28.06.2017 (s. 8) v spojitosti s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 02.11.2017, sp. zn. 5To/87/2017 (s. 8) vyplýva, že dovolávateľ bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona z dôvodu, že bol v minulosti rozsudkom Okresného súdu v Galante sp. zn. 1T/148/2007 zo dňa 14.01.2013 odsúdený podľa § 172 ods. 1 písm. d) Tr. Zákona. Danú skutočnosť zároveň vyhodnotil ako priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona, a síce, že odsúdený bol už za trestný čin odsúdený, a preto pri určovaní druhu trestu a jeho výmery postupoval podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona, keď zvýšil základnú trestnú sadzbu...“. Spomínaná priťažujúca okolnosť je pritom fakultatívna a, vychádzajúc z § 38 ods. 1 TZ, nie je možné na takúto okolnosť, ktorá je

zákoným znakom trestného činu, prihliadať ako na priťažujúcu okolnosť, pretože by išlo o dvojité pričítanie tej istej okolnosti v neprospech obvineného, čím by došlo k porušeniu zásady „*ne bis in idem*“.

8. Najvyšší súd rozhodol (po vrátení veci ústavným súdom) napadnutým uznesením tak, že dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) TP odmietol. Podľa najvyššieho súdu «... vychádzajúc z vyššie citovaného § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) TZ (účinného v čase spáchania skutku) je zrejmé, že kvalifikačným momentom pre použitie odseku 2 §-u 172 Trestného zákona je skutočnosť, že obvinený už bol za taký trestný čin odsúdený. Takým trestným činom v zmysle § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa rozumie odsúdenie pre trestný čin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 alebo § 172 Trestného zákona. Len táto konkrétna skutočnosť, len odsúdenie pre tento konkrétny trestný čin, je skutkovou okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, a ktorá je dôvodom pre posúdenie konania obvineného aj podľa § 172 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Žiadne iné odsúdenie, teda odsúdenie pre žiadny iný trestný čin, takýto účinok nemá. Preto, ak obvinený bol v minulosti odsúdený za inú ako „drogovú“ trestnú činnosť, túto okolnosť je možné posúdiť ako priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona, nie však ako okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby a zakladá posúdenie konania obvineného aj podľa § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Pokiaľ sa však obvinený v minulosti dopustil tak „drogovej“ trestnej činnosti, ako aj trestnej činnosti iného charakteru (ako je tomu aj v prejednávanej veci), jeho predchádzajúce odsúdenie za „drogovú“ trestnú činnosť zakladá posúdenie jeho konania aj podľa § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a jeho predchádzajúce odsúdenie za inú trestnú činnosť môže založiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona.».

9. Podľa najvyššieho súdu vzhľadom na to, že sťažovateľ mal v čase rozhodovania súdov nižšieho stupňa v odpise registra trestov 15 záznamov pre rôznu trestnú činnosť, nebolo možné jednoznačne vyvodit' záver, že existenciu priťažujúcej okolnosti videli súdy v jeho predchádzajúcom odsúdení okresným súdom (rozhodnutie č. k. 1T/148/2007 zo 14. januára 2013). Na druhej strane podľa najvyššieho súdu mali nižšie súdy jasne a zrozumiteľne uviesť (vysvetliť), ktoré z početných predchádzajúcich odsúdení sťažovateľa boli zohľadnené ako priťažujúca okolnosť. Pokiaľ tak súdy nižšieho stupňa jasne a zrozumiteľne neobjasnili otázku významnú pre rozhodnutie o treste [existenciu priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. m) TZ], porušili právo obvineného (sťažovateľa) na spravodlivé súdne konanie, pretože týmto postupom nevytvorili sťažovateľovi priestor pre jeho účinnú obhajobu a pre plné uplatnenie jeho procesných práv. Preto, aj keď sťažovateľ nenamietal nedostatok odôvodnenia rozhodnutí súdov (výslovne), podľa najvyššieho súdu námietka sťažovateľa vzišla práve z nedostatku dôvodov rozhodnutí súdov nižšieho stupňa. Konštatoval preto naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) TP. Podľa najvyššieho súdu však bolo možné tento nedostatok odstrániť doplnením dôvodov ich rozhodnutí opodstatňujúcich ich správne právne závery týkajúce sa správne zisteného skutkového stavu na podklade nesporného v zásade nepochybniteľného dôkazu (odpis z registra trestov) bez potreby skúmania správnosti a úplnosti zisteného skutku.

10. Súdy podľa najvyššieho súdu nepochybili, pokiaľ pri posúdení konania sťažovateľa podľa § 172 ods. 2 písm. a) TZ vzhľadom na jeho odsúdenie rozsudkom okresného súdu č. k. 1T/148/07 zo 14. januára 2013 konštatovali existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) TZ

s ohľadom na ďalšie početné odsúdenia sťažovateľa za trestné činy uvedené v bodoch 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 15 odpisu z registra trestov, nemajúce povahu „drogovej trestnej činnosti“. Keďže tieto neboli pojaté do skutkových viet rozhodnutí súdov nižšieho stupňa a neboli ani posúdené ako kvalifikačný moment, ktorý mal za následok odsúdenie podľa § 172 ods. 2 písm. a) TZ, tá istá okolnosť nebola dvakrát započítaná v neprospech obvineného. Jedinej chyby, ktorej sa súdy nižšieho súdu dopustili, bol nedostatok jasných zrozumiteľných dôvodov, čo najvyšší súd svojím rozhodnutím napravil.

II.

Argumentácia sťažovateľa

11. Podľa sťažovateľa ústavný súd už v predchádzajúcom náleze týkajúcom sa posudzovanej veci uznal, že porušenie práv sťažovateľa nastalo tým spôsobom, že krajský súd vo výroku rozhodnutia konštatoval okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby a zároveň ju zohľadnil ako priťažujúcu okolnosť. Najvyšší súd sa týmto (údajným) názorom ústavného súdu nestotožnil.

12. Sťažovateľ poukázal na to, že zatiaľ čo v prvom rozhodnutí najvyšší súd tvrdil, že súdy síce pochybili, ale nebol naplnený dovolací dôvod, v druhom rozhodnutí tvrdí, že síce dovolací dôvod môže byť daný, ale súdy podľa neho konali správne.

13. Sťažovateľ poukazoval tiež na tú časť odôvodnenia, kde najvyšší súd uznáva nedostatočné odôvodnenie, a preto skúma podané dovolanie aj z pohľadu § 371 ods. 1 písm. c) TP, ale toto porušenie zároveň odstraňuje sám doplnením dôvodov za súdy nižšieho stupňa. Argumentáciu najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za vzájomne si protirečiacu a arbitrárnu a takéto zmätočné odôvodnenie nie je možné považovať za ústavne udržateľné. Podľa sťažovateľa najvyšší súd nemôže dopĺňať odôvodnenie nižších súdov, pretože je viazaný skutkovým stavom. Zároveň nie je oprávnený dopĺňať v dovolacom konaní nové skutkové zistenia, a to ani pokiaľ ide o odpis z registra trestov. Rozhodnutie najvyššieho súdu je podľa sťažovateľa odôvodnené arbitrárne a nedostatočne. Napokon sťažovateľ upozorňuje na prieťahy v konaní pred najvyšším súdom, ktorý podľa neho nekonal takmer dvanásť mesiacov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

14. Sťažovateľ argumentuje v podanej ústavnej sťažnosti v niekoľkých rovinách, avšak všetky argumenty sa dotýkajú spôsobu, akým najvyšší súd „vysvetlil“, že prvostupňový aj odvolací súd tú istú okolnosť neposudzovali aj ako okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby a zároveň ako priťažujúcu okolnosť. V prvom rade to podľa sťažovateľa najvyšší súd urobil zmätočne a v druhom rade to podľa sťažovateľa urobiť nemohol, pretože je viazaný skutkovým stavom. V zmysle zásady zákazu *reformatio in peius* podľa sťažovateľa nebolo možné v dovolacom konaní dopĺňať skutkové okolnosti v neprospech sťažovateľa. Na tomto mieste považuje ústavný súd za vhodné zdôrazniť, že s ohľadom na argumentáciu sťažovateľa predmetom prieskumu ústavného

súdu nebola otázka, či bolo posúdenie najvyššieho súdu správne, ale to, či bol správny postup najvyššieho súdu, ktorý napriek konštatovaniu naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zároveň konštatoval, že je oprávnený sám tento nedostatok odstrániť (pozri strana 9 napadnutého uznesenia).

15. Ústavný súd považuje za dôležité vyjadriť sa v prvom rade k záveru sťažovateľa, že samotný ústavný súd (v náleze č. k. III. ÚS 23/2022) uznal, že došlo k porušeniu práv sťažovateľa tým, že krajský súd vo výroku rozhodnutia konštatoval okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby a zároveň ju zohľadnil ako priťažujúcu okolnosť. Takýto záver podľa názoru ústavného súdu z tohto nálezu nevyplýva. Podstatou nálezu č. k. III. ÚS 37/2022 bolo totiž to, že najvyšší súd v odôvodnení uznesenia vylúčil preskúmavanie správnosti akéhokoľvek modifikovania trestných sadzieb podľa § 38 TZ, čo nemožno považovať za ústavne udržateľné. K porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo tým, že dovolací dôvod podľa čl. 371 ods. 1 písm. i) TP nebol interpretovaný ústavne konformným spôsobom.

16. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta zmatečnosť, keďže v prvom rozhodnutí najvyšší súd tvrdí, že súdy nižšieho stupňa síce pochybili, ale nebol naplnený dovolací dôvod, zatiaľ čo v druhom rozhodnutí (po vrátení veci ústavným súdom) už najvyšší súd dovolaciu námietku sťažovateľa síce preskúmal, avšak pochybenie nezistil. Samotný sťažovateľ teda nenamieta vnútornú nekonzistentnosť samotného napadnutého rozhodnutia, ale rozpor medzi dvoma rozhodnutiami (pričom jedno z nich bolo ústavným súdom zrušené). Ak ústavný súd zrušil dovolacie rozhodnutie a prikázal najvyššiemu súdu znova rozhodnúť o konkrétnej námietke sťažovateľa, v tejto časti povedal najvyššiemu súdu v podstate len to, aby túto námietku ako riadny dovolací dôvod vyhodnotil a aj o nej rozhodol, avšak najvyšší súd v tomto smere nebol viazaný žiadnym názorom ústavného súdu, a je potrebné dodať, že nebol viazaný ani predchádzajúcim názorom najvyššieho súdu, vyjadreným v prvom (zrušenom) rozhodnutí – tým skôr, že práve v tejto časti bolo rozhodnutie ústavným súdom zrušené.

17. Napriek tomu môže byť takýto postup najvyššieho súdu v istom zmysle mäťuci, a preto bolo podstatné to, ako bolo odôvodnené napadnuté uznesenie. Ak sa totiž najvyšší súd zrozumiteľne vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a zároveň zdôvodnil svoj postup a rozhodnutie, potom podľa názoru ústavného súdu k porušeniu práv sťažovateľa touto „zmatečnosťou“ dôjsť nemohlo.

18. Tu treba konštatovať, že čo sa týka odôvodnenia, zreteľnosti a zrozumiteľnosti, najvyššiemu súdu nemožno nič vytknúť. Najvyšší súd v napadnutom uznesení námietku sťažovateľa dôkladne posúdil a aj s ohľadom na materiálnu ochranu práv sťažovateľa ním podané dovolanie preskúmal nielen podľa § 371 ods. 1 písm. i) TP, ale aj podľa § 371 ods. 1 písm. c) TP. Argumentácia najvyššieho súdu je logická, systematická a vecne zdôvodňuje, prečo najvyšší súd postupoval tak, ako postupoval.

19. Otázne zostáva to, či postup, ktorý najvyšší súd zvolil, nebol svojvoľný – arbitrárny. Sťažovateľ totiž namieta, že najvyšší súd nemôže sám dopĺňať odôvodnenie nižších súdov, pretože je viazaný skutkovým stavom, a teda dôvodom dovolania nemôže byť skutkové zistenie. Ústavný súd je však toho názoru, že najvyšší súd skutkový stav nemenil a ani nedoplňal – vychádzal z odpisu z registra trestov, ktorý už bol súčasťou súdneho spisu, a to aj v čase pred rozhodovaním okresného súdu (odpis z registra trestov, ktorý sa nachádza už vo vyšetrovacom spise je z 15. februára 2016 pozn.).

Čo najvyšší súd spravil, bolo to, že jednotlivé odsúdenia z tohto odpisu vyplývajúce vyhodnotil v podstate za okresný a krajský súd.

20. Je potrebné uviesť, že postup najvyššieho súdu síce nebol úplne správny, avšak takýto postup mohol, ale aj nemusel znamenať porušenie práv sťažovateľa. Rozhodnutie najvyššieho súdu by mohlo byť považované za svojvoľné, ak by vlastnou aktivitou nahrádzal možné nesprávne rozhodnutie vlastnými úvahami, ktoré v skutočnosti nemuseli zodpovedať úvahám súdov nižšieho stupňa. Teda, najvyšší súd pri posudzovaní námietky sťažovateľa zrejme dospel k záveru, že v okolnostiach veci existujú priťažujúce okolnosti v zmysle § 37 písm. m) TZ a zároveň možno rozsudok okresného súdu č. k. 1T/148/2007 zo 14. januára 2013 považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby v zmysle § 172 ods. 2 písm. a) TZ. Podstatné však je, či najvyšší súd mohol dôvodne predpokladať, že k rovnakému záveru dospeli aj súdy nižšieho stupňa, a problémom bol naozaj len nedostatok odôvodnenia, a nie nesprávne právne posúdenie.

21. Ústavný súd preto skúmal, či nielen z textu samotných rozhodnutí, ale aj z postupu okresného a krajského súdu a iných podkladov obsiahnutých v súdnom spise možno vyvodiť, že zrejším úmyslom oboch súdov nižšieho stupňa bolo vziať do úvahy pri rozhodovaní nielen rozhodnutie okresného súdu č. k. 1T/148/07 zo 14. januára 2013, ale aj ostatné právoplatné rozhodnutia, ktorými bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestných činov (iných ako „drogových trestných činov“).

22. Zo súdneho spisu vyplývajú tieto skutočnosti:

- z podnetu vyšetrovateľa Policajného zboru na podanie návrhu na vzatie do väzby zo 6. novembra 2015 (str. 29 vyšetrovacieho spisu pozn.) vyplýva, že „... v predmetnej vyšetrovacej veci je preukázané, že si zabezpečil a prechovával omamné látky, je nezamestnaný, 15x trestne stíhaný...“;
- na predchádzajúce odsúdenia odkazuje tiež sudca pre prípravné konanie okresného súdu v uznesení č. k. 1Tp/53/2015 z 8. novembra 2015, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby (str. 35 vyšetrovacieho spisu, pozn.), ako aj krajský súd v uznesení o sťažnosti proti tomuto uzneseniu č. k. 6Tpo/74/2015 z 12. novembra 2015 (a obdobne tomu tak je aj v ďalších rozhodnutiach týkajúcich sa návrhu sťažovateľa na prepustenie z väzby);
- súčasťou vyšetrovacieho spisu (str. 154, pozn.) je odpis z registra trestov z 15. februára 2016;
- na početné odsúdenia odkazuje rovnako aj obžaloba Okresnej prokuratúry Galanta č. k. 3Pv 681/15/2202-86 z 29. apríla 2016;
- napokon je potrebné podotknúť aj to, že viacnásobné odsúdenia sa uvádzajú aj v rozhodnutí okresného súdu č. k. 1T/148/2007 zo 14. januára 2013, na ktoré sa v posudzovanej veci početne odkazuje.

23. Možno teda pomerne jednoznačne konštatovať, že informácie, ktoré sú obsiahnuté v odpise z registra trestov, mal celkom bez pochyby k dispozícii už okresný súd pri vydávaní prvostupňového rozhodnutia, a nepochybne preto aj krajský súd pri vydávaní odvolacieho uznesenia. Ústavný súd s ohľadom na uvedené nemá preto pochybnosti o tom, že okresný aj krajský súd pri posudzovaní priťažujúcich okolností brali do úvahy trestnú minulosť sťažovateľa. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nepovedal, čo sa týka skutkového stavu, nič nové, iba

poukázal na to, čomu síce súdy nižšieho stupňa mohli vo svojich rozhodnutiach venovať viac pozornosti, avšak zároveň je nutné konštatovať, že išlo o otázku, ktorá bola súdmi v priebehu trestného konania aktívne riešená, a preto v tomto smere nebol sťažovateľ pozbavený svojich práv – v tom zmysle, že by nemal možnosť sa k otázke viacnásobného odsúdenia vyjadriť. Tiež je vhodné poukázať na fakt, že sťažovateľ namietanú nesprávnosť, pokiaľ ide o použitie priťažujúcich okolností, nenamietal ani v podanom odvolaní (až v rámci dovolania). Skôr by to teda napovedalo tomu, že v skutočnosti rozhodnutiu okresného súdu rozumel a podaná dovolacia námietka je tak skôr snahou nájsť pochybenie na strane súdov (čo, samozrejme, nemožno obhajobe vyčítať).

24. Akokoľvek možno polemizovať o tom, či môže najvyšší súd „odstraňovať“ pochybenia súdov nižšieho stupňa tým, že doplní nedôsledné odôvodnenie za súdy nižšieho stupňa tam, kde je ich rozhodnutie nejasné, možno ustáliť, že takým postupom nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa – neurobil tak totiž zjavne svojvoľne (teda bez toho, aby si bol istý, že skutočne uvádza to, čo chceli povedať súdy nižšieho stupňa), a zároveň bolo odôvodnenie doplnené len v takej časti, ktorá bola sťažovateľovi v priebehu konania známa, a preto sa k nej celú dobu mal možnosť vyjadriť. Ak totiž rozhodovacia činnosť ústavného súdu, ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva hovorí o práve účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, je tomu v prvom rade preto, lebo dôsledné odôvodnenie je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Ak v posudzovanom prípade nedostatok odôvodnenia spôsobil len to, že sťažovateľ nemusel úplne rozumieť vydanému rozhodnutiu, avšak zjavne bez toho, aby to malo dopad na obhajobu sťažovateľa v priebehu konania, potom postup najvyššieho súdu, ktorý na tieto jeho otázky zrozumiteľne odpovedal, nie je ani svojvoľný a ani zjavne nesprávny.

25. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných priet'ahov v konaní pred najvyšším súdom:

26. Sťažovateľ v závere podanej ústavnej sťažnosti upozorňuje tiež na (údajné) priet'ahy v konaní, keď najvyšší súd nekonal takmer dvanásť mesiacov po tom, ako mu bola vec vrátená ústavným súdom.

27. Ústavný súd už stabilne rozhoduje (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, I. ÚS 562/2015), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvá. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosti zásadne nevyhoví.

28. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy v nadväznosti na vyslovenie porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv

sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nedochádza, je daný dôvod na nevyhovenie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (I. ÚS 410/2017).

29. Vzhľadom na skutočnosť, že trestné konanie (vrátane dovolacieho konania) bolo právoplatne ukončené, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namieta trvanie trestného/dovolacieho konania, odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

30. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu